

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

**Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

26 березня 2020 року

УДК 351.74
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демокра-
Р68 тичної правової держави: матеріали XII міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 26 березня 2020 р. Одеса: ОДУВС,
2020. 268 с.
УДК 351.74

Пальшков К. Є.
к. політ. н., доцент кафедри філософії та соціально-економічних дисциплін ОДУВС

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

З огляду на історичне минуле, стає очевидним, що визначаючим фактором більшості хвороб української політики є вкрай низький рівень ціннісної системи громадян. Виховане в умовах багатовікового утримання у складі ментально протилежних імперських держав, українське населення характеризується підданською та фрагментарною політичною культурою, цінність якої, ще більш девальвується тоталітарними

схильностями, амбівалентністю, невірою у власні сили, популізмом, інертністю, патерналізмом, політико-світоглядною некомпетентністю тощо.

Ціннісна система із приведеним набором ущербних практик, приречена деструктивно відображатися на формуванні як державних інститутів, як-то президент, парламент, уряд, судова система тощо, так і тих, де вплив влади має бути помірним.

Глобальною стала проблема амбівалентності «радянського українця» [1, с. 141-145], для якого цілком доречно одночасно висловлюватись «за демократію» та потребу у «сильній руці, яка б навела лад у країні», або вимагати від держави вже згаданої опіки над собою та, в той же час скаржитися на зменшення «зайвого» державного контролю та тиску у різних сферах життя людини як-то військовий обов'язок, податкові зобов'язання, обмеження у сфері моралі тощо. Зовнішньо видаваний інтерес до сфери політики на перевірку виявляється не підкріпленим найменшою компетентністю та знанням правил гри. Пересічний українець хоче мати вплив на прийняття політичних рішень, однак, не горить бажанням бути членом певної політичної руху або партії.

Ціннісна оболонка українського суспільства продовжує лишатися сповненою популізму, показового критиканства, а не рідко й відвертої демагогії. Більшій стурбованості додає факт розуміння того, що наведені дешеві форми апелювання властиві суспільствам із прогалинами у свідомості та вихованні. Отже, саме через активну просвітницьку діяльність слід застерігати суспільство від наведених деструктивних форм політичної критики.

Деструктивний вплив чинить й така негативна ознака пострадянської людини, як звичка бути веденим у держави, яка «зобов'язана» вирішувати низку економічних, соціально-побутових, культурних тощо питань такої людини, в той час як остання має поступитися у різних політичних правах та свободах. Згубність даного явища міститься в тому, що відповідні патерналістські настрої українського електорату дають підстави для спекуляції українськими політиками звичними обіцянками соціально-економічного змісту, замість конструктивного дискурсу. При цьому, дивіденди від такого маніпулювання продовжують залишатися значно високими, адже, і сьогодні обіцянки «золотих гір» для великої частки електорату виглядають значно привабливішими ніж, наприклад, заклики до праці.

Очевидний, і подальший успіх таких застосованих елітами технологій як загравання лідерів із суспільством, популістські заклики, спроби сподобатись всім групам населення тощо, адже в суспільства відсутній імунітет проти них [2, с. 207].

Великою мірою ціннісні засади українського суспільства зумовлені впливом протягом тривалого періоду провладної політичної культури, існування якої у чистому вигляді, є характерним для тоталітарних держав, та у менш концентрованій субстанції для авторитарних суспільств. Для політичної культури даного типу природно практично безапеляційне сприйняття громадянами владних настанов та приписів. Суспільство слухняно засвоює ціннісні стереотипи, що нав'язуються монопольною владою.

В той час як за СРСР ціннісні засади суспільства визначала лише держава-партія, що давало підстави говорити про підданський тип політичної культури, незалежність істотно розширила коло суб'єктів, що формують ціннісну оболонку та якими сьогодні є влада, опозиція, партії, інші об'єднання громадян, ЗМІ тощо. Разом із тим, ціннісний рівень самих наведених суб'єктів залишається невисоким, що, однак, не дивно з огляду на тоталітарне минуле.

Сьогодні слід говорити про те, що в Україні повільно, але відбувається становлення антиподу провладної – опозиційної політичної культури, що якісно відрізняється від першої за змістом, а її наявність у розвинутому вигляді у певній державі є характеристикою демократичного громадянського суспільства. Загалом же затвердження опозиційної культури з метою її повноцінного існування поруч із провладною має відбуватись паралельно із фактичним зміцненням цінностей, які у свою чергу самі виступають супутниками розвинутих правових суспільств. Мова йдеться про функціонування прозорої та незалежної виборчої системи, розвинутої опозиції, якій гарантовано певний набір повноважень, дію принципу розподілу влад, незалежне місцеве самоврядування, розвинута мережа ЗМІ, зріла партійна система тощо. В той же час, говорячи про Україну, слід відзначити те, що реалізація наведених постулатів все ще викликає багато питань, але очевидно й те, що певний рівень суспільство вже пододало. Зокрема, долається комплекс інертності суспільства, успадкований з радянських часів, коли затвердився стереотип про те, що від людини нічого не залежить, адже, «як вирішить держава-партія, так воно і буде». Разом із тим, доки відсоток ураження суспільства цією «недугою» буде залишатися на високому рівні, його будуть неодмінно супроводжувати й проблеми із осмисленням індивідуальної та національної ідентичності.

Отже, повільно, але все ж відбувається процес переходу від системи цінностей, що була властива тоталітарному суспільству до її демократичного типу. Та у реальності і демократична модифікація на сьогодні зберігає за собою статус певної ідеалізованої цілі, досягти якої українському суспільству, вдається не одразу.

Література

1. Кіянка І. Політична еліта у контексті трансформаційних процесів українського суспільства / І. Кіянка // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: Зб. наук. пр. 2008. № 20. С. 68-70.
2. Редькіна Г.М. Посткомуністична трансформація як чинник впливу на розвиток національної свідомості населення України / Ганна Михайлівна Редькіна // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв: Щоквартальний науковий журнал. 2009. № 4. С. 141-145.

Павлютін Ю. М. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ.....	74
Пальшков К. Є. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ.....	75
Пащенко О. М. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.....	77
Проскурня Є. Є., Ком'яга А. В. ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ ГИРЬОВИМ ФІТНЕСОМ СЛУХАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ІЗОЛЯЦІЇ.....	78
Прудка Л. М. ФЕЙК ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ СВІДОМІСТЬ.....	80
Ростомова Л. М. ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ЕТИКЕТУ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	82
Сит'ко О. М. ДО ПИТАННЯ ПРО СКЛАДОВІ ПОНЯТТЯ КУЛЬТУРНОЇ БЕЗПЕКИ.....	83
Солопова І. В. ПРО СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ І ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....	85
Тарасенко Л. Б. НАЦІОНАЛІЗМ І ДЕРЖАВНА САМОСТІЙНІСТЬ У РОЗУМІННІ М. МІХНОВСЬКОГО.....	87
Ташилатов В. А. АЛГОРИТМ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІД ЧАС РЕАГУВАННЯ НА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОЖЕЖІ.....	89
Тягнирядно Є. В. ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	91
Удренас Г. І. БІОЛОГІЧНІ НЕБЕЗПЕКИ.....	93
Ульянов О. І. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	95
Федоряєва К. О., Коломісць Ю. М. КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ ЯК ЕЛЕМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	97
Церковна О. В. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ БАТЬКІВ, ЯК УЧАСНИКІВ СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН.....	98
Шаповаленко Н. М. ГЕНЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УКРАЇНСЬКИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ.....	100
Шмаленко Ю. І. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК.....	101
Юрченко М. М. РОЛЬ ІНСТИТУТУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ....	103
Ясинська А. В. УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ.....	104

СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ.

Бабчук А. Д. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ СУДОВИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ.....	106
Баранов С. О. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ПРИВАТНІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ.....	108
Берендєєва А. І. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ КАРАНТИНУ.....	110